

En flokk av villender er fanget på kamera!

Har du noen gang vært så heldig at du har sett en flokk med ender fly mot varmere strøk om vinteren? De seiler grasiøst som en gruppe i ulike fascinerende mønstre. Vanligvis ser man disse endene fly 300 meter over bakken (omtrent på samme høyde som Eiffeltårnet!).

Men hvis vi ser mye, mye lenger opp, utenfor Jordens atmosfære og mye lenger, kan vi se en annen flokk – Villandhopen.

Med mindre du har falkeblikk, trenger du et teleskop eller en kikkert for å se denne hopen av stjerner. Eller et bilde, slik som dette! Dette nydelige bildet viser Villandhopen sett gjennom et stort teleskop i Chile.

Når man ser Villandhopen på avstand, ser den ut til å ha form som et spyd, ikke så ulikt formasjonen endene flyr i om vinteren (men når man zoomer inn på hopen slik som vi har gjort i dette bildet, mister hopen formen sin).

Dessverre er stjernene innen denne typen hop løst bundet til hverandre og det skal ikke mye til for å spre dem fra hverandre. Noen ganger kan det være en bølge av en stjerne som sparker ut en av de andre stjernene, mens andre ganger kan de trekkes fra hverandre av gravitasjonskrefter fra en stjerne utenfor hopen som passerer forbi.

Med tiden vil alle stjernene i hopen bli dratt og dyttet så mye i at de flyr langt fra hverandre og hopen går i oppløsning. Hvor lenge en hop overlever varierer veldig, fra noen få millioner år til hundrevis av millioner år.

Hopens overlevelse avhenger av hvor full av stjerner hopen er. Tettpakkede hoper vil leve lengst. Dette er godt nytt for Villandhopen, for den består av over 3000 stjerner!

COOL FACT

Det eldste eksempelet på denne type hop som er oppdaget så langt kalles Berkeley 17. Den er hele 10 til 13 milliarder år gammel!

